

DOI:10.30888/2709-2267.2020-4 <https://www.sworld.com.ua/index.php/seccius4-16/32766-us04-148>

9. Onofrichuk L.M., Sidorova I.S. Conceptual approaches to the formation of the basics of students' aesthetic culture. *Development and modernization of social sciences: experience of Poland and prospects of Ukraine*: Collective monograph. Lublin: Izdevnieciba "Baltija Publishing". 2018. P.154-170.
10. Skoryk , T., Dorohan , I., Demchyk, K., Sidorova , I., & Strebkova, D. (2024). International exchanges and cooperation in art education in Ukraine: challenges and opportunities. *Multidisciplinary Reviews*, 6, 2023spe001. <https://doi.org/10.31893/multirev.2023spe001>

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАНЯТТЯХ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Мозгальова Н.Г., доктор педагогічних наук, професор

Новосадова А.А., викладач

Новосадов Я.Г., викладач

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Постановка проблеми. Музично-теоретична підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва займає важливу частину професійної діяльності. Зокрема, опанування знань та навичок музично-теоретичного циклу дає можливість свідомо сприймати музичні явища, оперувати інтонаційними та слуховими якостями, сприяти підвищенню ефективності педагогічної діяльності.

Становлення та розвиток музично-теоретичного циклу пройшло довгий історичний шлях, спрямовуючись на формування в майбутніх музикантів здатності усвідомлювати сутність музичного мистецтва та закономірності його організації «від звуку до стилю» [9, с. 23]. Сказане актуалізується у зв'язку з вимогами до підготовки бакалаврів у вищих навчальних закладах. У зв'язку з цим, нагальною постає проблема оновлення методів та форм навчання, що сприяють розвитку творчого потенціалу бакалаврів музичного мистецтва набуває вагомого значення.

Аналіз останніх наукових публікацій. Науковці А. Козир, О. Олексюк, Г. Падалка, О. Щолокова та інші наголошують, багатофункціональна діяльність викладача музичного мистецтва потребує різносторонньої підготовки здобувачів освіти, здатних самостійно та творчо використовувати здобуті знання та навички. У роботах Г. Виноградова, О. Сокола та інших акцентовано увагу на тому, що цикл музично-теоретичних дисциплін передбачає розуміння елементів музичної мови, їх смислового використання, здатності до аналітичного сприйняття будови музичних композицій, їх жанрово-стилістичних особливостей, здійснення художньої інтерпретації музичних творів.

Г. Костюк С. Максименко зазначають, що потенціал не є відокремленою від діяльності категорією, а навпаки реалізується у її різних видах. Творчість людини С. Шандрук визначає як «складне, багатогранне, суперечливе, екзистенційне, психодуховне явище, що передбачає наявність в особистості здібностей, мотивів, переживань, знань, умінь, цінностей, смислів, завдяки яким створюється новий, оригінальний та унікальний продукт» [8]. Важливими для розуміння творчого потенціалу є роботи С. Сисоєвої. За визначенням автора, творчий потенціал є самостійною динамічною системою творчих якостей особистості, яка пов'язана з її інтелектом, формується, розвивається і проявляється у творчій діяльності, обумовлена умовами розвитку особистості і забезпечує її розвиваючу взаємодію з оточуваною дійсністю [6]. Таким чином, творчий потенціал особистості можна визначити як комплекс можливостей творчої діяльності особистості, її творчих здібностей.

Виклад основного матеріалу. Для розвитку творчого потенціалу під час вивчення музично-теоретичних дисциплін доцільно використовувати метод інтерактивного навчання, міждисциплінарних зв'язків, креативного розвитку. Зокрема, метод обговорення, що

належить до інтерактивних доцільно впроваджувати під час вивчення дисципліни «Історія музики». Наприклад, пропонуємо обрати таку тему: «Видатні українські композитори ХХ століття». Студенти висловлюватимуть свої думки, роблять висновки, що стосуються характеристики творчості композитора, засобів музичної виразності в творах різних стилів та жанрів.

Метод міждисциплінарних зв'язків реалізується під час підготовки студентами проєктів. При цьому можна залучити різні предмети, проаналізувати зв'язок жанрів та стилів. «Дана форма направлена на розвиток професійних, дослідницьких та комунікативних якостей, а також розкриває творчий потенціал студента, орієнтується на його інтереси, посилює захоплення предметом. Вона буде актуальною для різних предметів музично-теоретичного циклу. Проєкт може виконуватись самостійно або групою студентів. Результатом методу є вирішення зазначеного навчального питання та представлення його у вигляді доповіді, презентації, відеоролика, а також викладений на веб сторінках» [7, с.312].

Використання креативного методу актуалізується під час розвитку творчих здібностей бакалаврів музичного мистецтва. Застосування мультимедійних засобів, створення композицій самостійно здобувачами освіти сприятиме розвитку творчого потенціалу. Зазначимо, що дана форма дозволяє втілювати здобуті знання на практиці. Зокрема, це стосується жанрово-стильових знань, засобів музичної виразності, знань теорії музики, гармонії, поліфонії тощо.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок. Розвиток творчого потенціалу бакалаврів музичного мистецтва на заняттях музично-теоретичних дисциплін є важливою складовою їх професійної підготовки. Серед актуальних методів для досягнення поставленої мети виділимо метод інтерактивного навчання,

міждисциплінарних зв'язків, креативного розвитку. Розвиток творчого потенціалу здобувачів освіти реалізує поставлені сучасністю вимоги підвищення їх професійного рівня.

Список використаних джерел:

1. Костюк О. Сприймання музики і художня культура слухача. К.: Наукова думка, 1965. 120 с.
2. Максименко С. Генеза здійснення особистості. К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2006, 240 с.
3. Олексюк О. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва. Навч. посібник. К.: Знання України, 2004. 264 с.
4. Падалка Г. Художньо-педагогічна інтерпретація музики в структурі професійної підготовки музиканта-педагога. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. Вип.
5. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. С. 3-9.
5. Решетняк С. Розвиток творчого потенціалу студента в навчальному процесі ВНЗ. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 2012. Вип. 56.
6. Сисоева С. Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня. К. : Поліграфкнига, 1996. 406 с.
7. Теплова О., Мозгальова Н., Мартинюк А. Інноваційні підходи до вивчення музично- теоретичних дисциплін в системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. № 32 (2022): Педагогічна освіта: теорія і практика. С. 308-318.
8. Шандрук С. Творчість як употужнення здібностей особистості. Психологія і суспільство. 2015. № 3. С. 86-91.
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/4368/1/%D0%A8%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BA%20%D0%A1..pdf>
9. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю: Навчальний посібник. К: Заповіт, 1998. 368 с.

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ПОСТАНОВКИ ДИТЯЧОГО МЮЗИКЛУ У ШКІЛЬНОМУ ТЕАТРАЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ

*Олійник О. А., здобувач ступеня вищої освіти
«бакалавр» Науковий керівник: Швець І.Б., Народна артистка України,
професор Вінницький державний педагогічний університет імені
Михайла Коцюбинського*

Сучасна музично-педагогічна думка все більше схиляється до проблем використання в сучасній шкільній практиці таких музично-драматичних форм